

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

somme overfor de farer, der truer her. Jeg tror ikke, vi kan komme uden om en skærpelse af kravene ved optagelsen, og jeg mener naturligvis også, at vi, så længe vi har en eksamensordning, som vi har nu indenfor folkeskolen, må tage hensyn dertil ved læreruddannelsen. Men vi må ikke glemme, at det væsentligste og det vigtigste, når vi taler om læreruddannelsen i denne forbindelse, er dog fremdeles hensynet til den almindelige folkeskole.

Undervisningsministeren har med sit lovforslag stort set holdt sig til kommissionens forslag, hvad der vel heller ikke kan være overraskende, da ministeren jo selv var meget aktivt med i arbejdet, i hvert fald mod slutningen, da ministeren blev medlem, og jeg tror, ministeren vil kunne påregne både interesse og god vilje til at opnå et resultat her i tinget, hvad også de tidligere ordførertaler har tydet på.

Jeg ser med tilfredshed, at ministeren har foretaget visse ændringer i § 11, hvor grundlaget for undervisningen på seminarierne er fastsat. Jeg mener, der må være mulighed for, at eleverne i seminarietiden får en udvidet undervisning i nogle fag, som de særlig interesserer sig for. Jeg var oprindelig stemt for en omfattende liniedeling, men blev efterhånden mere og mere betænkelig. Mit hovedsynspunkt er det, at det faglige og fagprægede naturligvis skal have sin plads i læreruddannelsen, men det må ikke gå så vidt, at det grundlæggende — helhedssynspunktet — helt fortoner sig. Læreruddannelsen skal ikke alene være faglig, den skal også være almen; det personlighedsudviklende, det almindelige må stå i forgrunden. Derfor må der ved siden af de egentlige liniefag være plads for en videregående undervisning i de humane fag, i historie, i kristendomskundskab, i litteratur o. s. v., og jeg er derfor tilfreds med den udformning, § 11 har fået; det står nu klarere og svarer bedre til, hvad jeg hele tiden har ment var meningen med kommissionsforslagets § 11. Jeg takker, fordi ministeren har taget initiativet til at få klarhed over spørgsmålet og få placeret de humane fag på en mere fremtrædende plads, end det oprindeligt fra mange sider var meningen ved udformningen af kommissionsforslagets § 11.

Om de enkelte regler for eksamen skal jeg ikke sige meget. Jeg mener nu, at det ærede medlem hr. Hvidberg i nogen grad skød over målet med sin voldsomme kritik af de eksamensregler, som her er foreslået. Når der tales om, at eksamen afskaffes ved forslaget, er det jo ikke rigtigt; eksamensreglerne ændres og omlægges, men eksamen ved afslutningen af læreruddannelsen afskaffes ikke. Når det ærede medlem med så voldsom iver forsvarede eksamen som princip og talte om, hvor vigtigt det var for demokratiet at have et fast grundlag at støtte sig til, vil jeg bede det ærede medlem tænke på en anden fare i tiden, som måske er en større fare for demokratiet, nemlig ensidigheden. Jeg synes, at det ærede medlems tale i høj grad var præget af denne ensidighed. Eksamen i sig selv skal man dog ikke stille op som det høje mål. Jeg er tilhænger af, at seminarierne er meget frit stillet med hensyn til det konkrete mål, der skal nås i et fag. Den tankegang, at elever ikke skulle kunne gøres interesserede i historie, religion og litteratur, medmindre de på forhånd ved, at de på et eller andet tidspunkt skal kunne opremse, hvad de har fået ud af det, deler jeg ikke. Eksamenspræstationen må ikke være en hindring for, at læreren kan gøre undervisningen levende og interessant, og en lærer skal ikke føle sig forpligtet til at indterpe en hel del hukommelsesstof, der er af ringe værdi for overblikket og for forståelsen af det, som er det egentlige i historie, religion og litteratur. Eksamen kan, når den skal pilles ud i enkeltheder, som det ærede medlem er tilhænger af, medføre fare for terperi, ensidighed og manglende overblik, fordi man må fortabe sig i ligegyldige enkeltheder. Det kender jeg adskillige eksempler på, også i den højere skole, f. eks. ved historieundervisning, hvor man har fortabt sig i ligegyldige enkeltheder og glemt overblikket. Jeg giver ingenting for den præstation, at man kan nogle tal i verdenshistorie og Danmarkshistorie; jeg giver mere for, at der i undervisningstiden gives de pågældende en følelse af, hvad historien har at sige os.

I de manuelle fag, hvor elevens muligheder og færdigheder kan måles og fastslås, sker der ingen skade ved at have et bestemt mål i undervisningstiden og at kræve en prøve ved afslutningen.